HÖGSKOLAN I BORÅS

Utbildningsvetenskaplig kärna 2.2: Specialpedagogiska perspektiv
Core of Educational Science 2.2: Special Educational Perspectives

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: CUVK55
Revision: 5.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2024-03-05
Gäller från: HT 2024

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F)
Utbildningsområde: Undervisning 85%, Verksamhetsförlagd utbildning 15%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Godkänt resultat i kursen Utbildningsvetenskaplig kärna I (T1), Barnet och förskolan - förskoledidaktiska aspekter (T2) samt godkänt resultat på all VFU från tidigare terminer inom ramen för Förskollärarutbildning, 210 hp.
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Genomgående i kursen behandlas begreppen inkludering, samverkan och empati. Den specialpedagogiska vardagspraktikens konsekvenser diskuteras och analyseras på individ-, grupp- och organisationsnivå. Kursen belyser hur förutsättningar för hållbar utveckling utifrån den sociala och ekonomiska dimensionen kan skapas, i ett inkluderande, samhälleligt och etiskt perspektiv. Grundläggande specialpedagogiska frågeställningar liksom specialpedagogikens roll i förskolan lyfts fram. I dessa sammanhang behandlas frågeställningar och utmaningar kring heterogena barngrupper. Identifiering av behov och anpassningar av verksamheten till förmån för barn i behov av särskilt stöd har ett stort utrymme i kursen, liksom relationers betydelse för utveckling och lärande. I kursen diskuteras olika funktionsnedsättningar och socioemotionella svårigheter, i syfte att skapa en god utbildnings- och livssituation för varje individ. Olika samarbetsformer med vårdnadshavare, kommun, region och statliga myndigheter belyses. Kursen innehåller fältdagar.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Kunskap och förståelse
1.1 Redogöra för kunskaper om funktionsnedsättningar med särskilt fokus på neuropsykiatriska och socioemotionella svårigheter
1.2 Identifiera behov på individ-, grupp och organisationsnivå i förskolans verksamhet

Färdighet och förmåga
2.1 Identifiera och problematisera pedagogers empatiska förhållningssätt och relationers betydelse för lärande och utveckling i en inkluderande undervisning
2.2 Analysera och kritiskt granska bemötande, samspel och relationer utifrån ett specialpedagogiskt förhållningssätt
2.3 Skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet där en relevant och aktuell specialpedagogisk terminologi används

Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 Välja och motivera anpassningar och samverkansinsatser som gynnar barn i behov av särskilt stöd och bidrar till en hållbar utveckling

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops

- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning i form av fältdagar

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Åtgärder och anpassningar
Lärandemål: 1.2, 2.3, 3.1
Högskolepoäng: 4
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Inlämning i grupp (IN01)

Barn och elever i behov av särskilt stöd
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3
Högskolepoäng: 3,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: seminarium med skriftlig individuell inlämning (SE01)

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Gerland, Gunilla & Aspeflo Ulrika (2023, eller senare upplaga). *Barn som väcker funderingar. Se förstå och hjälpa förskolebarn med en annorlunda utveckling*. Pavus Utbildning (175 s)

Kinge, Emilie (2015, eller senare upplaga). *Empati; närvaro eller metod.* Lund: Studentlitteratur (183 s)

Lutz, Kristian (2021, eller senare upplaga). *Specialpedagogiska aspekter på förskola och skola: möte med det som inte anses lagom.* 2. uppl. Stockholm: Liber (176 s)

Nordgren, Pia (2021, eller senare upplaga). *Språk i sikte. Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*, ss.139-155. Lund: Studentlitteratur (16 s)

Sandberg, Anette (red.) (2021, eller senare upplaga). *Med sikte på förskolan: barn i behov av stöd.* 3. uppl. Lund: Studentlitteratur (337 s)

Ytterligare litteratur inklusive vetenskapliga artiklar kan tillkomma enligt lärares anvisningar, max 200 s.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng.